

УДК: 336.717

ОПТИМІЗАЦІЯ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВІТЧИЗНЯНИМИ БАНКАМИ

Л. Р. Маринчак¹, Р. П. Сич², В. Т. Волочій³

^{1,3}Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

²НАК «Нафтогаз України»

e-mail: lmarunchak@yahoo.com

В сучасних умовах становлення і розвитку банківської системи України одним із найважливіших методів управління банком є розробка та впровадження ним депозитної політики, що дає можливість банку стабільно зростати, реалізовувати всі наявні можливості і виступає запорукою успіху його кредитно-інвестиційної діяльності. Депозитна політика є складовою банківської стратегії, яка реалізується через механізм фінансового менеджменту банку.

Переважно під депозитною політикою банку розуміють стратегію і тактику банку щодо залучення грошових коштів вкладників та інших кредиторів і визначення найефективнішої комбінації їх джерел. Оптимізація депозитної політики є досить складним завданням, при вирішенні якого слід враховувати інтереси економіки країни в цілому, банку як суб'єкта економічних відносин, клієнтів і персоналу банківської установи. Цілком зрозуміло, що їхні інтереси не завжди збігаються, тому оптимальна політика має на меті їх узгодження [1].

Найважливішими взаємопов'язаними елементами депозитної політики є стратегічні і тактичні процеси управління депозитною діяльністю банку. Початковою точкою процесу управління депозитною діяльністю банку є розробка депозитної стратегії. Цей процес передбачає планування обсягів та структури банківських депозитів, розробку заходів щодо їх залучення, а також створення моделі прийняття управлінських рішень у випадку настання несприятливих обставин [2].

Підвищення ефективності депозитної діяльності банку визначається таким рівнем організації залучення ресурсів, який дасть змогу забезпечити досягнення основних цілей депозитної політики банку – перш за все, формування необхідного обсягу залучених коштів банку у формі депозитів, що зумовлюється ефективністю проведення банком депозитних операцій.

Поряд із цим, прямим механізмом оптимізації є дотримання банківськими працівниками у процесі реалізації депозитної діяльності банку визначених правил і стандартів роботи у сфері депозитів, які диктуються депозитною політикою і забезпечують якісне обслуговування вкладників.

При цьому можна стверджувати, що за умов дії вищевказаного механізму ефективність депозитної політики банку вирішальним чином залежить від організації всебічного контролю (моніторингу) і спостереження за депозитною діяльністю банку як із точки зору відповідності загальної структури депозитного портфеля банку тим стратегічним напрямом, які визначаються депозитною програмою, так і з позиції мінімізації ризиків, притаманних для діяльності банків у сфері формування депозитної бази. Відтак, розробка

механізму застосування основних процедур контролю у банківській практиці є одним із основних елементів у процесі реалізації депозитної політики банку та досягнення поставленої мети [3].

На нашу думку, дотримання послідовності формування та впровадження депозитної політики в банківській установі є важливим кроком до успішної реалізації депозитної стратегії.

Ми виокремили основні етапи депозитної політики банку, котрі здійснюються відповідальними за їх виконання підрозділами (Рисунок 1).

Таким чином, формування чіткої та гнучкої депозитної політики банку за усіма вищевказаними напрямками та етапами слід вважати необхідною умовою раціональної організації діяльності банку у сфері залучення депозитів та відповідних відносин між банком та його вкладниками, що визначається, перш за все, правильною постановкою мети і стратегічних цілей депозитної політики банку, пріоритетів в обслуговуванні перспективних груп вкладників та використанні адекватних видів депозитних послуг як кінцевого банківського продукту, а також розробкою усіх необхідних технологічних процедур у вигляді спеціального алгоритму дій і заходів банківського персоналу та їх професійних обов'язків і повноважень у прийнятті рішень, що стосуються проведення депозитних операцій [4].

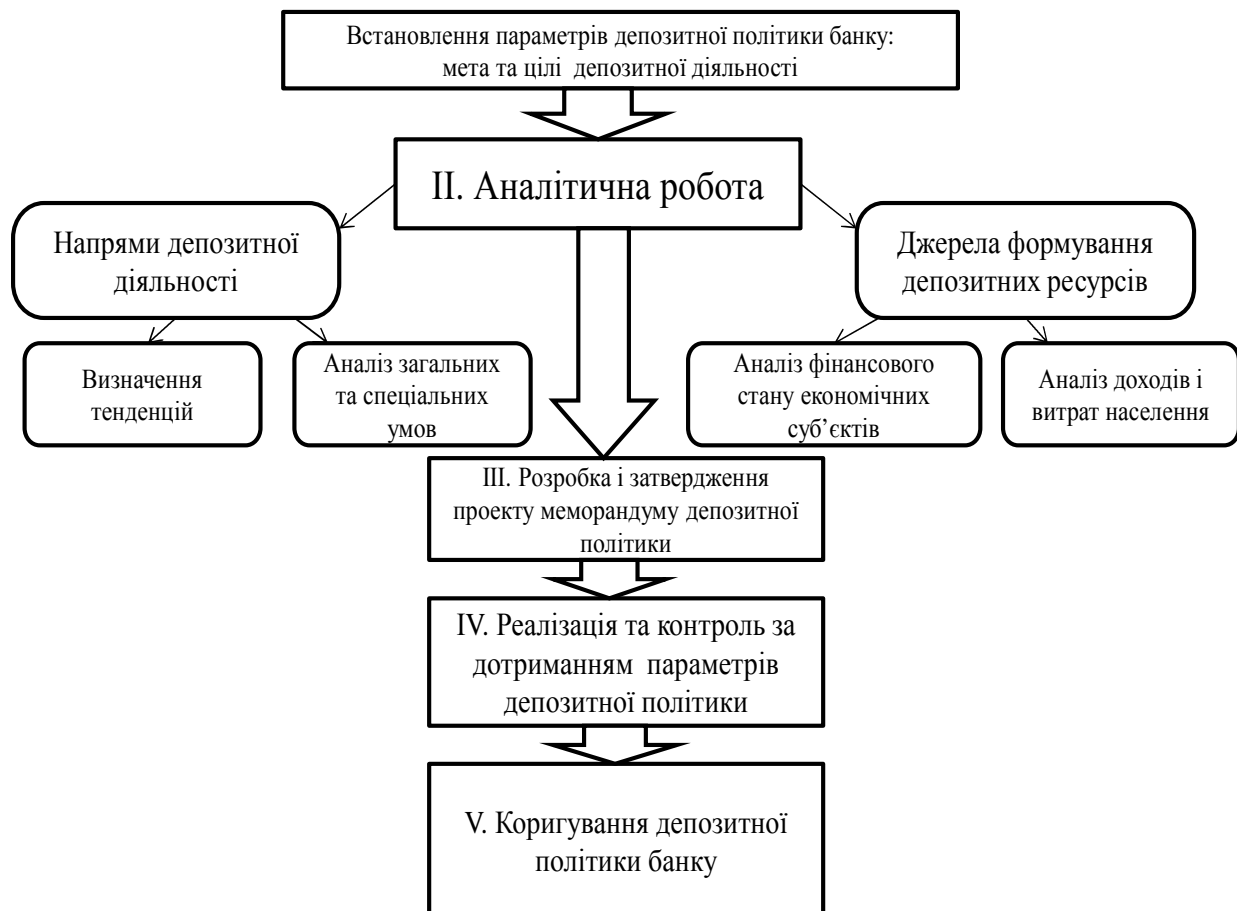

Рис. 1 Послідовність формування та реалізації депозитної політики банку

Розроблений банком депозитний меморандум, як детальний план дій, виступає вихідним елементом практичного втілення депозитної діяльності банку, що є своєрідним орієнтиром для організації роботи із залучення та подальшого ефективного розміщення коштів вкладників.

На практиці ефективність здійснення депозитної діяльності підтверджується високим ступенем довіри клієнтів до банківської установи та встановленням відносин на взаємовигідних умовах, тобто, враховуючи, що мета і цілі вкладника та банку відрізняються, потрібно віднайти ту збалансовану точку дотику, котра б забезпечила досягнення поставлених завдань обома сторонами депозитної угоди.

Слід також зазначити, що в сучасних умовах досить жорсткої конкурентної боротьби, що поглиблюється факторами невизначеності та фінансової нестабільності, банкам доводиться неабияк попрацювати над розробкою, а відтак успішною реалізацією депозитної політики, завданням якої є забезпечення мобілізації необхідних обсягів залучених ресурсів з одночасним дотриманням визначених Національним банком показників фінансової стійкості та ліквідності.

Список використаних джерел:

1. Дмитрієва О. А. Оптимізація депозитної діяльності комерційного банку / О. А. Дмитрієва // Фінанси України. – 2007. – № 5. – С. 138–145.
2. Банківський менеджмент: питання теорії і практики : моногр. / О. А. Криклій, Н. Г. Маслак, О. М. Пожар. – Суми : ДВНЗ «УАБ С НБУ», 2011. – 152 с.
3. Маринчак Л. Р. Вектори розвитку депозитної політики банків у контексті відновлення довіри до фінансово-кредитних установ в умовах економічної і політичної невизначеності / Л. Р. Маринчак, А. О. Тимків // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – Вип. 8. – С. 221– 225. – (Серія «Економічні науки»).
4. Маринчак Л. Р. Депозитна діяльність банків України: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 / Л. Маринчак. – Тернопіль, 2015. – 20 с.

УДК 336.648

ІНСТИТУТИ ТА ЇХ РОЛЬ В ОРГАНІЗАЦІЇ ТОРГІВЛІ ФІНАНСОВИМИ АКТИВАМИ

З. А. Мацук

***Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: zoriana_01@yahoo.com***

Торгівля фінансовими активами здійснюється з обмеженнями, які встановлюються державою та учасниками ринку цінних паперів. Зазвичай такі обмеження є корисними, оскільки в умовах асиметрії інформації дозволяють